

WEET IRIS WEL WAT MARJOLEIN IS?

Iedere vereniging is blij met een groot aantal actieve leden. Zo ook het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Als bestuur vragen we ons voortdurend af hoe we de aantrekkelijkheid van het Genootschap kunnen vergroten om zodoende zo veel mogelijk mensen te interesseren lid te worden. Uit tactische overwegingen is het daarbij voor de hand liggend om de aandacht te richten op een potentieel kansrijk doelgroep. Vrouwen bijvoorbeeld.

Kijkend naar de samenstelling van het ledenbestand valt onmiddellijk op dat vrouwen zwaar zijn ondervertegenwoordigd. Ik hoef dit nauwelijks met cijfers te onderbouwen. Een bezoek aan de Genootschapsdag of het Genootschapsweekend toont overduidelijk dat het aantal mannelijke leden het aantal vrouwelijke leden verre overtreft.

Op zich is dat merkwaardig. Waarom zou natuurstudie in hoofdzaak een mannenaangelegenheid zijn? Het onderzoeken van plantjes en beestjes in de vrije natuur kan toch moeilijk gekenschetst worden als machogedrag. Het natuur- en milieuvriendelijk imago van onze vereniging zou veel vrouwen toch tot de verbeelding moeten spreken en tot actie moeten aanzetten. En is het niet zo dat, vanuit historisch perspectief, vrouwen de natuur ingaan om planten te verzamelen, terwijl de man ligt te luieren in de zon? Om een vinger achter deze vraagstelling te krijgen, heb ik een kleine enquête gehouden onder een aantal vrouwen uit mijn naaste en verre omgeving. De vraag die ik stelde, luidde simpel: "waarom zijn veel minder vrouwen actief in natuuronderzoek dan mannen?". Toegegeven, de statistische significantie laat te wensen over, maar toch, de antwoorden die ik kreeg, waren enigszins onthutsend. Het traditionele rolpatroon kwam van alle kanten naar boven. Een vaak gegeven antwoord was dat vrouwen verantwoordelijk zijn voor thuis, en dus simpelweg geen tijd hebben om daarnaast nog wat aan de natuur te doen. De vrouw in haar zorgende rol dus. Een ander antwoord was – hou me ten goede – dat vrouwen bang zijn zich vuil

te maken in de natuur. Hoe moeten we dit nu zien? Is de vrouw bang om door wat zand aan de kleren haar verleidelijkheid te verliezen? Het komt allemaal een beetje als een smoes over. Er waren ook wat subtielere antwoorden, zoals dat mannen vooral willen presteren (in de vorm van resultaatgericht onderzoek), terwijl vrouwen veel meer op zoek zijn naar sfeerbeleving in de natuur. Daarbij komt dat vrouwen zich makkelijker met meer dingen tegelijk bezig kunnen houden en dat mannen goed zijn om zich op één zaak te concentreren, iets wat bij natuuronderzoek goed van pas komt. Ook zou natuuronderzoek beter aansluiten bij het oergedrag van de man als jager. Hij bejaagt de soorten niet meer met pijl en boog, maar met potlood en notitieboekje. Dus toch een restje machogedrag?

Of het allemaal waar is, laat ik even in het midden. Veel aanknopingspunten om met vrouwen het ledenaantal flink op te stuwen, heb ik in de enquête niet gevonden.

Toch wil ik de rol van de vrouw als factor in de groei van onze vereniging niet bagatelliseren. Graag sluit ik dan maar aan bij haar traditionele functie als motor achter het gezin. Ik ben ervan overtuigd dat veel vrouwen houden van de natuur en die liefde vaak op hun partner en kroost overdragen. Al is het maar dat zij hun kinderen helpen bij het maken van het natuurwerkstuk op de basisschool. Of dat zij hun partners stimuleren achter de geraniums vandaan te komen onder het motto dat er veel méér planten het bestuderen waard zijn. Weekbladen met natuurvriendelijke namen als Margriet en Libelle inspireren vrouwen nu eenmaal niet tot een abonnement op het Natuurhistorisch Maandblad. Maar vrouwen kunnen hun invloed wel aanwenden om hun gezinsleden te activeren. Zullen we dan toch maar een publiciteitscampagne onder de Limburgse vrouwen starten?

Frans Coolen

